

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-1138

20.11.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Oppdaget feil fall etter tilbakeslag og rørsvanke – installering av pumpe – dekningsmessig eller forbedring?

Sikrede fikk innvendige tilbakeslagsskader som følge av brudd eller stopp i utvendig rørledning. Foretaket bekreftet dekning for både rørbruddet og de innvendige følgeskadene. Ved graving ble det avdekket feil fall i avløpsrøret. For å avhjelpe dette ble sikrede anbefalt å installere en utvendig pumpe. Kostnaden var ca. kr 200 000. Foretaket avslo dekning av denne utgiften, med henvisning til at dette var å anse som en forbedring. Sikrede var uenig og mente det var tale om en utgift for å gjenopprette det han tidligere hadde hatt. Sikrede viste til at han hadde hatt et godkjent avløpssystem, og at pumpe måtte installeres for at han igjen skulle få det. Nemnda kom til at utgiftene ikke var dekningsmessige, og viste til at sikrede kun hadde krav på utbedring tilbake til *vesentlig samme stand* som før skaden, og at endring av traseen eller innkjøp av ny pumpe var en forbedring som ikke var omfattet av forsikringen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for utgifter til pumpeløsning.

Sikredes forsikring omfatter plutselig og uforutsett skade, men har unntak for:

Vedlikehold og slitasje av bygning

Vilkårene har følgende oppgjørsregler:

Oppgjør etter skade på bygning eller tomt kan skje på følgende måter:

Selskapet bistår sikrede i gjennomføring av reparasjon/utbedring eller gjenoppføring, til tilsvarende eller vesentlig tilsvarende stand som før skaden (styrt gjenoppføring)

Selskapet utbetale kontanterstatning tilsvarende kostnaden ved å reparere eller gjenoppføre til vesentlig tilsvarende stand (kontantoppgjør)

Gjensidige bestemmer hvilke av alternativene ovenfor som velges

Sikrede meldte 30.4.24 om tilbakeslag i forsikret bolig. Han opplyste i skademeldingen at det kom vann gjennom taket i underetasjen fra badet over, og at det kom vann opp fra sluk på vaskerommet i underetasjen. Rørlegger påviste at det var kommet sand/slam inn i bunnledningen som førte til redusert avledning av vannet. Dette førte til tilbakestuing som også påvirket avløpet fra dusj. Bunnledningen ble høytrykksspylt for å gjenopprette normal avledning av vann.

Foretaket rekvirerte B for befarung. Rapport er ikke fremlagt, men det er enighet om at følgeskadene i underliggende rom til badet skyldtes at dette var utett, og at det var avdekket brudd/stopp i utvendig avløpsledning.

Foretaket bekreftet i melding til sikrede 5.6.24 at «forsikringen dekker begge skader, med hver sin egenandel». Vedrørende utett baderom bekreftet foretaket at kun følgeskadene på tilstøtende og

underliggende rom var dekket:

Det er i denne rapporten konkludert at skaden skyldes utettheter i våtrommet. Forsikringen dekker ikke skade på våtrom som skyldes at det er utett. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk. Følgeskadene på tilstøtende eller underliggende rom er derimot dekket. Det er viktig at du får gjort våtrommet tett. Dette er en kostnad du som huseier selv må ta, og dette må utføres før følgeskadene kan repareres.

Foretaket la til grunn at skade på utvendig avløp skyldtes brudd/stopp i utvendig vann/avløpsledning. Foretaket informerte som følger:

I følge rapporten er det brudd/stopp i utvendig vann/avløpsledning. Iht våre vilkår trekkes det 5 % aldersfradrag for hver år eldre enn 20 år og maks 80 % aldersfradrag. I tillegg kommer egenandel kr. 6.000,-. Ved aldersfradrag vil det bli utbetalt et kontantoppgjør til deg.

Sikrede informerte foretaket om at det var tale om plastrør. Ut fra dette ble det ikke beregnet aldersfradrag.

Ved oppgraving ble det konstatert at avløpsledningen lå med for lite fall fram til tilkopling til kommunalt ledningsnett, at den var overdekket med svært grove steinmasser, og at røret var klemt av overliggende masser, samt at stoppekran for vannledning var plassert på toppen av avløpsrøret der det var skjøtet sammen med stikkledningen fra den kommunale ledningen. På denne bakgrunn ble det anbefalt å installere en pumpe.

Sikrede ba om en snarlig avklaring fra foretaket vedrørende dekning.

Foretaket svarte 16.8.24 at det ikke dekket utbedring av rør som lå med dårlig fall, eller ny pumpeløsning, da dette var å anse som oppgradering og vedlikehold:

Bekrefter at reparasjon av selve brudd på utvendig rør dekkes på forsikringen din. Det er i tillegg avdekket at rør ligger med dårlig fall. Det er behov for å utbedre det eller sette inn en løsning med en pumpe, slik at avløpet kommer frem dit det skal. Det er ikke dekning for utbedre dårlig fall på rør eller en ny pumpe løsning hos deg. Dette er å anse som oppgradering og vedlikehold av boligen.

Sikrede klaget 1.10.24 på avslaget og viste til at han hadde et godkjent anlegg der det oppstod en plutselig skade med tilbakeslag i underetasjen. Som følge av det som ble avdekket etter skaden måtte sikrede ta stilling til to ulike løsninger; enten heve alle sluk i underetasjen med 90 cm eller installere en pumpe utvendig. Den siste løsningen var anbefalt. Sikrede mente dette måtte dekkes av forsikringen fordi han ellers ikke ville kunne gjenopprette et godkjent avløpssystem.

Foretaket opprettholdt 13.11.24 sitt standpunkt:

Forsikringen din dekker ikke for ny montering av pumpe for å sikre at avløpet kommer dit det skal. Når skaden skjedd var det ikke montert pumpe i systemet hos deg. Selskapet dekker kun å sette tilbake til tilsvarende stand som før skaden. Det vil si uten pumpe til avløpet. Det du som huseier som må ta ansvar for at dette skal fungere og er iht. de retningslinjene som ligger for at det skal være et godkjent avløpssystem.

Sikrede klaget til Kundeombudet, som opprettholdt foretakets standpunkt.

Sikrede krever dekning for utgifter på kr 200 000 for å installere pumpen. Sikrede hadde et godkjent anlegg, og for fortsatt å ha et godkjent anlegg var det anbefalt å installere pumpe. Sikrede ville ikke hatt et godkjent avløpsanlegg, som han i utgangspunktet hadde, dersom han ikke fikk arbeidet utført.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at forsikringen omfatter reparasjon av røret slik at det blir satt tilbake til slik det var før svanken oppsto. Undersøkelser av røret avdekket at rørene fra bygning og ut til kommunalt anlegg hadde for dårlig fall, og at dette har vært slik siden byggeår. For at den utvendige avløpsledningen skal fungere best mulig, er det anbefalt å gjøre forbedringer ved å heve kjellergulv eller etablere et pumpesystem. Dette er forbedringer som er unntatt

forsikringsdekning. Dårlig fall er ikke en skade. Det er huseier som har ansvaret for å sikre at vann- og avløp til og fra huset fungerer.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på dekning av utgifter til å installere utvendig pumpe.

Sikredes forsikring omfatter *plutselig skade*. Det er ikke omstridt at rørledningsbruddet oppsto plutselig. Foretaket har akseptert dekning for reparasjon av røret.

Sikrede krever dekning for innstallering av nytt pumpeanlegg fordi avløpsrøret har for lite fall.

Begrepet «skade» betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. En slik forståelse er nå stadfestet av Høyesterett i **HR-2024-2040-A** avsnitt 51:

Begrepet 'skade' betyr en negativ fysisk innvirkning på den forsikrede gjenstand. Skaden inntreffer når årsaken eller påvirkningen materialiserer seg i negative fysiske konsekvenser på gjenstandens materiale, overflate, konstruksjon eller struktur, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 252. Denne forståelsen av skadebegrepet er innarbeidet i nemndspraksis, se Finansklagenemndas avgjørelser FinKN-2019-354, FinKN-2020-640 og FinKN-2024-424.

At avløpsrøret har dårlig fall betyr at røret ligger for lite skrått, men betyr ikke at det foreligger en «skade». Dette er i utgangspunktet ikke omfattet av forsikringen.

Sikrede har dessuten kun krav på utbedring tilbake til *vesentlig samme stand* som før skaden. Dette betyr at sikrede har krav på reparasjon av ødelagt rørledning med den plassering røret hadde før skaden. En endring av traseen eller innkjøp av ny pumpe er en forbedring som ikke er omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).